

Projectplan

Zonnepanelenproject regio

Zuidoost Brabant

Inhoud

1. Algemeen	2
2. Ambitie	5
3. Financiën	7
4. Projectorganisatie	9
5. Inkoop	10
6. Planning	10
7. Communicatie	11
8. Processchema's	12

2017, versie Cranendonck

1. Algemeen

Inleiding

Regio Zuidoost Brabant start met de realisatie van een omvangrijk duurzaamheidsproject. Er wordt een zonnepanelen-project uitgerold naar het model van het project dat onlangs in Limburg gerealiseerd is. De beoogde doelgroep wordt gevormd door de eigenaren van particuliere woningen.

Regio Zuidoost Brabant stimuleert met dit project het gebruik van zonne-energie en levert hiermee een belangrijke bijdrage aan de realisatie van de doelen die gesteld zijn in zowel de eigen gemeentelijke duurzaamheidsambitie als ook in die van het Nationaal Energieakkoord.

Belangrijk uitgangspunt is dat dit project bijna kostenneutraal wordt gerealiseerd. De inwoners van Regio Zuidoost Brabant worden actief betrokken, zodat de bewustwording van de inwoners op het gebied van energie en duurzaamheid een positieve impuls krijgt. De overheid neemt een voortrekkersrol in en faciliteert de inwoners om hun woningen te verduurzamen.

De kaders voor dit project zijn als volgt:

- De financiële bijdrage vanuit Regio Zuidoost Brabant is nihil.
- Stimuleren van de "duurzaamheid bewustwording" van de burger, de voorbeeldfunctie van de Regio Zuidoost Brabant wordt met dit project duidelijk geaccentueerd.

Wie kan deelnemen aan dit Zonnepanelen-Project:

Dit project wordt opengesteld voor:

- Particuliere woningeigenaren
- Vereniging van eigenaren (VvE's) van appartementen en wooncomplexen
- Verenigingen (zoals sport- en muziekverenigingen)
- Scholen

De huurdersmarkt wordt door de woningverenigingen zelf ingevuld, hierover zal individueel met deze organisaties afgestemd worden. Particuliere verhuurders kunnen wel deelnemen, echter deze dienen zelf de contracten met de gemeente af te sluiten.

Voordelen voor inwoners in Regio Zuidoost Brabant:

De woning van de inwoner wordt voorzien van een zonnepanelen-installatie, deze betaalt voor de periode van 15 jaar maandelijks een vaste bijdrage voor de aflossing van het aankoopbedrag. Het voordeel van de deelnemende woningeigenaar bestaat uit het wegvallen van de kosten van zijn elektriciteitsverbruik. De calculatie is zodanig gemaakt dat al vanaf de eerste maand een financieel voordeel voor de diezelfde woningeigenaar ontstaat.

Tevens wordt hij/zij van het begin tot het einde van het project helemaal ontzorgd zodat een belangrijke toegangsdrempel voor de aanschaf van zonnepanelen geheel wordt weggenomen. Een belangrijk aspect is hierbij dat ook inwoners met beperkte financiële mogelijkheden in staat gesteld worden te participeren in dit project en daardoor uiteindelijk te besparen op hun energiekosten en woonlasten.

Voordelen voor het bedrijfsleven in Regio Zuidoost Brabant:

Dit project omvat een fors investeringsvolume ten einde de zonnepanelen te installeren en te onderhouden. Hoewel dat investeringsvolume zichzelf terugverdient, blijft overeind dat dit project – vanwege de schaal en omvang – een grote impuls kan betekenen voor de regionale werkgelegenheid. De installatie, het beheer en onderhoud van de zonnepanelen geschiedt bij voorkeur door regionale/lokale bedrijven. Dit betekent ook een stuk expertise- en kennisontwikkeling voor individuele werknemers aldaar. Tevens ligt er een rol voor het bedrijfsleven weggelegd op het gebied van innovatie, bijvoorbeeld wat betreft de efficiëntie en esthetica van zonnepanelen.

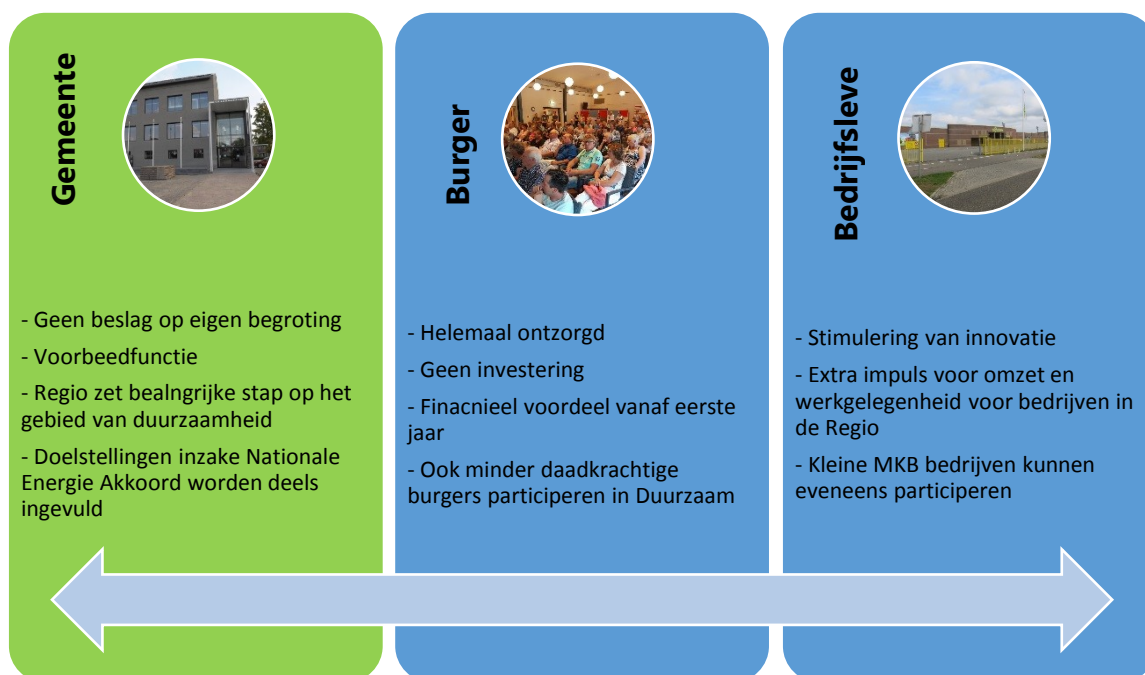
Ten slotte is het van belang om aan te geven dat dit project een belangrijke "Spin-off" vormt. Ervaringsgegevens tonen aan dat dit nagenoeg een 1 op 1 relatie heeft. Naast elke door dit project gegenereerde PV-installatie wordt door een ander installatiebedrijf eveneens een PV-installatie aangelegd. Deze Spin-off wordt veroorzaakt door de publiciteit en bekendheid van PV die door dit project wordt veroorzaakt.

Voordelen voor de Energie-coöperaties:

De Energie-coöperaties die momenteel binnen deze regio actief zijn, zullen ook mee profiteren van de ontstane Spin-off. De publiciteit die hiermee wordt gegenereerd zal ook hun activiteiten verder ondersteunen. Tevens zullen zij, in het bijzonder tijdens de lokaal te organiseren voorlichtingssessies, een podium aangeboden krijgen om hun activiteiten onder de aandacht te brengen.

Voordelen voor de Regio Zuidoost Brabant:

De Regio Zuidoost Brabant neemt met dit project het initiatief om het gebruik van zonne-energie op de daken van particuliere woningen te stimuleren en te faciliteren. Daarmee zetten de gemeenten een belangrijke stap in de realisatie van de doelstellingen uit het Energie Akkoord en het eigen gemeentelijke duurzaamheidsbeleid. Bovendien wordt de gemeentebegroting niet met dit project belast; het project wordt kostenneutraal uitgevoerd.

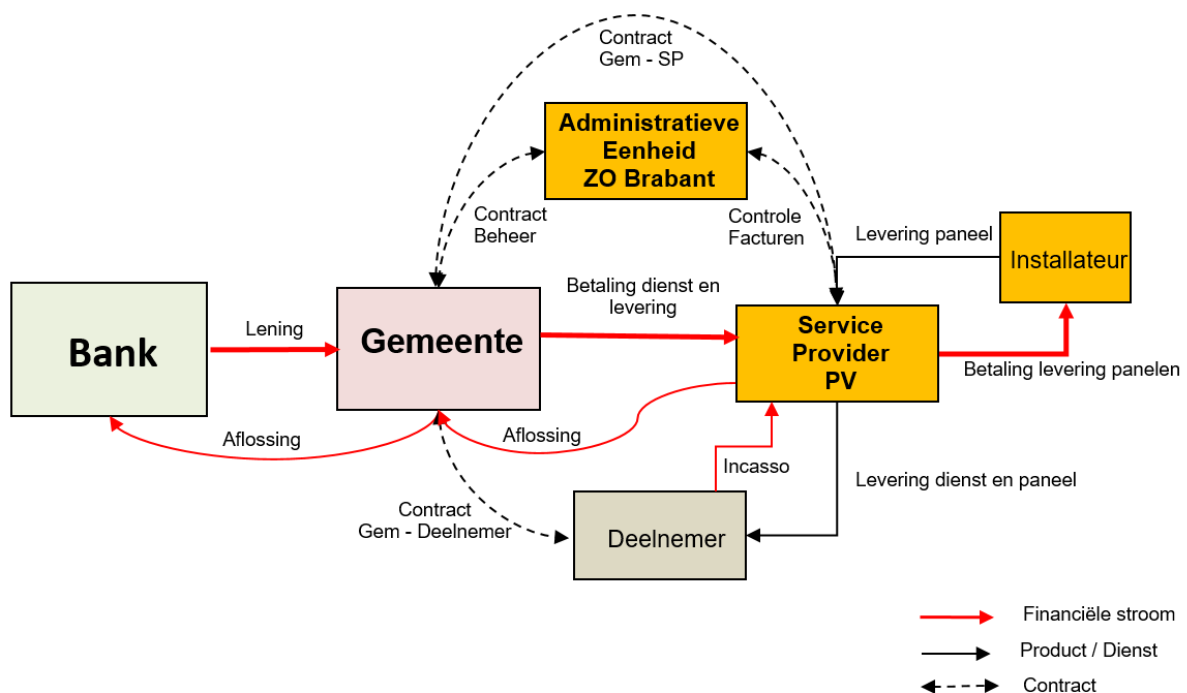

Processchema:

Het proces kent de volgende 5 partijen.

1. Een Bank is de kredietverstrekker.
2. De Gemeenten in de Regio Zuidoost Brabant zijn de centrale spil binnen dit proces.
3. De Administratieve Eenheid beheert de contracten, verricht de facturencontrole en houdt steekproeven ten aanzien van de kwaliteit van de geleverde diensten. Hierdoor is deze dienst niet alleen een intermediair tussen Gemeente en Serviceprovider, maar ook een faciliterend en controlerend orgaan in het hele proces
4. De Serviceprovider neemt het gehele logistieke en administratieve proces voor zijn rekening, waardoor de gemeenten geheel wordt ontzorgd.
5. Deelnemende Burger krijgt zonder eigen investering en inspanning de PV-panelen geïnstalleerd.

In onderstaande figuur is het processchema opgenomen.

2. Ambitie

De doelstelling uit het Nationaal-Energieakkoord geeft aan dat in 2023 in totaal 16% aan hernieuwbare energie geproduceerd dient te worden. Als voor de koopwoningen dit percentage 1 op 1 vertaald wordt, betekent dit dat in 2023 in totaal 16% van de woningen zijn eigen Elektriciteit zouden moeten opwekken. Uit een onderzoek van de Netbeheerder blijkt dat op dit moment maar circa 4 % van alle woningen voorzien zijn van een PV-installatie. Onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal inwoners en wooneenheden van de gemeenten van de Regio Zuidoost Brabant met daarbij een inschatting van de consequenties inzake te realiseren omvang.

Gemeenten	Inwoners	Koop-woningen	PV reeds Aanwezig (in 2016)	Van PV te voorzien (tot 2023)	Totale Doelstelling Energieakkoord	Doelstelling dit project 50% van totaal
Asten	16.667	5.052	366	808	442	221
Bergeijk	18.323	5.554	410	889	479	239
Best	28.954	8.777	673	1.404	731	366
Bladel	20.018	6.068	556	971	415	207
Cranendonck	20.814	6.309	498	1.009	511	256
Deurne	31.833	9.649	643	1.544	901	450
Eersel	18.519	5.613	473	898	425	213
Eindhoven	225.020	55.896	2.821	8.943	6.122	3.061
Geldrop-Mierlo	38.877	11.784	674	1.886	1.212	606
Gemert-Bakel	29.759	9.021	910	1.443	533	267
Heeze-Leende	15.644	4.742	395	759	364	182
Helmond	90.116	20.977	1.145	3.356	2.211	1.106
Laarbeek	21.929	6.647	448	1.064	616	308
Nuenen	22.815	6.916	683	1.107	424	212
Oirschot	18.313	5.551	396	888	492	246
Reusel-de Mierden	12.831	3.889	322	622	300	150
Someren	18.898	5.728	481	917	436	218
Son en Breugel	16.412	4.975	289	796	507	253
Valkenswaard	30.494	9.243	514	1.479	965	482
Veldhoven	44.335	12.925	737	2.068	1.331	666
Waalre	16.992	5.151	331	824	493	247
Totaal	757.563	210.467	13.765	33.675	19.910	9.956

Bron: 1. Woningmarkonderzoek Zuidoost Brabant 1 Jan 2015 MRE (Simon Wessels) 2. Enexis.

Doordat de deelnemende woningeigenaren de lening in vijftien jaar aan de gemeenten af betalen, wordt de investering terugverdiend waarna de individuele woningeigenaar nog gemiddeld tien jaar de beschikking heeft over kosteloze opgewekte energie/elektriciteit via de zonnepanelen op zijn/haar dak.

Onderstaand de situatie voor een gemiddeld huishouden:

INVESTERING EN AFLOSSING PER HUISHOUDEN INCLUSIEF BTW

- Huishouden 3200 kWh verbruik
- Ligging zuid-west
- Dakhelling 45 graden
- KWh prijs is € 0,19
- **Aantal benodigde panelen is 14 stuks**

▪ Opbrengst	=	€ 632,02
▪ Kosten (incl. BTW)	=	€ 496,15,-
▪ Winst	=	€ 135,87 per jaar

- Door de BTW teruggave wordt eenmalig een bedrag van € 1.096,- uitgekeerd
- Na 15 jaar, dus na 2031 is de lening helemaal afgelost. Aangezien de technische levensduur van de PV-panelen 25 jaar is, heeft de burger na de contractperiode van 15 jaar daarna nog eens 10 jaar het voordeel van € 632,- per jaar.

Hierbij is géén rekening gehouden met een eventuele stijging of daling van de prijzen voor elektriciteit (de energieprijzen voor een gemiddeld huishouden zijn in de periode 2000 - 2014 met 50% gestegen volgens Energietrends 2014). Anderzijds is er ook geen rekening gehouden met veranderingen in de salderingsregeling van de Rijksoverheid.

3. Financiën

Regionaal.

Het benodigde kapitaal voor de realisatie van het project kan door de gemeente middels een lening bij een Bank aangevraagd. Aangezien elke gemeente zijn eigen statuten heeft inzake het aantrekken van kapitaal, dient iedere gemeente apart deze lening te organiseren. Het rentepercentage die voor dit soort leningen voor gemeenten gehanteerd worden, bedraagt op dit moment tussen de 0,8 en 1%.

Er is onderzocht of de BNG in dit project wil instappen. Deze heeft aangegeven dit een positief initiatief te vinden waarin ze gaarne willen participeren. Op grond hiervan bestaat de mogelijkheid om het Zonnepanelenproject Regio Zuidoost Brabant te financieren met een lening via de BNG. Echter elke gemeente heeft zijn eigen statuten hoe financiering geregeld dienen te worden. Gebruikelijk is om bij meerdere banken een offerte op te vragen. Inmiddels heeft ook de provincie Noord Brabant aangegeven de lening aan de gemeenten te willen verstrekken.

Op basis van een kort geding (dat naar aanleiding van het project in Limburg door een installateur is aangespannen) is aan de rechter voorgelegd of een overheid een dergelijk project mag financieren. De rechter heeft hierover de volgende uitspraak gedaan:

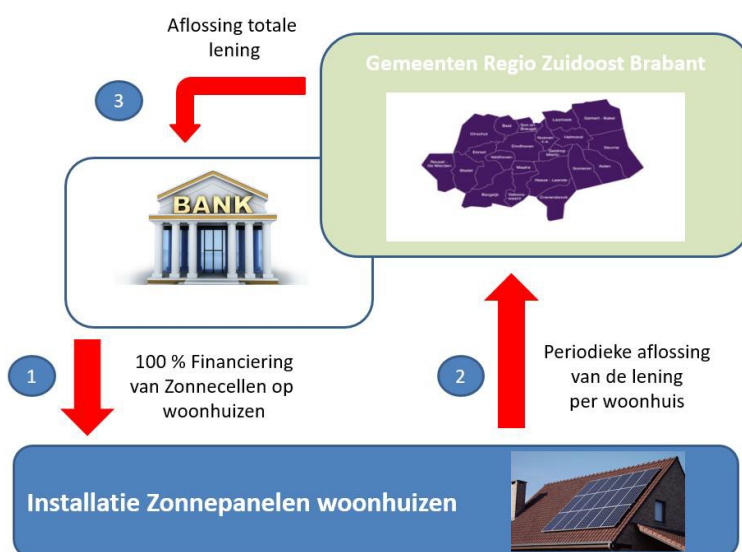
Als de gemeente dit duurzaamheidsinitiatief tot de publieke taak rekent is er FIDO- technisch geen probleem. Er moet hier wel een College/Raadsbesluit aan ten grondslag liggen. De structuur van dit project is immers geen bankieren. Onder bankieren wordt verstaan geld lenen en uitzetten tegen een hogere rente en dat is in dit geval niet de reden van het aantrekken van een lening.

Artikel 1.20 van de wet op het financieel toezicht (Wft) is van toepassing. Een gemeentelijke verordening is hiervoor derhalve noodzakelijk. De wetgever heeft dit op nationaal niveau geregeld. Dit betekent dan na het College/Raadsbesluit een verordening dient te worden opgesteld.

De benodigde investering wordt door de krediet verstreckende bank aan de Gemeente ter beschikking gesteld. Hiermee worden de facturen aan de Service Provider betaald. Middels de maandelijkse/jaarlijkse aflossingen van de burger, vloeit dit bedrag uiteindelijk via de Gemeenten terug naar de Bank. De looptijd is vijftien jaar.

Het volgend schema geeft de financieringsstroom schematisch weer.

Zoals aangegeven zal het kapitaal (inclusief rente) geheel terugstromen naar de financiële instelling die de lening heeft verstrekt. De gemeenten investeren dus uiteindelijk niet zelf.

Cranendonck

In de gemeente Cranendonck wordt gewerkt met een totaalfinanciering. Het advies van de financieel adviseur is om in Cranendonck toch te kiezen voor opname van het kredietbedrag in de totaalfinanciering. De rente die aan de inwoners doorberekend wordt (en de toeslag) worden regionaal afgestemd.

Het te verwachten financieringsvolume.

Op grond van de doelstelling wordt per gemeente het financieringsvolume bepaald. Het betreft uiteraard een inschatting omdat van te voren het aantal deelnemers niet bekend is, noch is bekend hoe groot de omvang van de installatie per deelnemer is.

De exacte deelname kan immers pas bepaald worden nadat de aanbesteding afgerond is. Dit omdat dan pas de exacte tarieven en condities bekend zijn. De potentiële deelnemers kunnen zich dan pas definitief aanmelden.

De volgende tabel geeft een indicatie van het investeringsvolume per gemeente. Dit volume is gebaseerd op de ambitie die afgeleid is uit het Nationaal Energie Akkoord. Vervolgens is uitgegaan van een installatie van gemiddeld 14 panelen per deelnemer. De kosten van een dergelijke installatie worden begroot op € 5.000, -.

Gemeenten	Koop-woningen	Van PV te voorzien (tot 2023)	Totale Doelstelling Energieakkoord	Doelstelling dit project 50% van totaal	Geprognostiseerde investering
Asten	5.052	808	442	221	€ 1.105.840
Bergeijk	5.554	889	479	239	€ 1.196.627
Best	8.777	1.404	731	366	€ 1.828.115
Bladel	6.068	971	415	207	€ 1.037.142
Cranendonck	6.309	1.009	511	256	€ 1.278.656
Deurne	9.649	1.544	901	450	€ 2.252.188
Eersel	5.613	898	425	213	€ 1.062.892
Eindhoven	55.896	8.943	6.122	3.061	€ 15.305.700
Geldrop-Mierlo	11.784	1.886	1.212	606	€ 3.028.758
Gemert-Bakel	9.021	1.443	533	267	€ 1.333.219
Heeze-Leende	4.742	759	364	182	€ 909.304
Helmond	20.977	3.356	2.211	1.106	€ 5.528.452
Laarbeek	6.647	1.064	616	308	€ 1.538.847
Nuenen	6.916	1.107	424	212	€ 1.058.773
Oirschot	5.551	888	492	246	€ 1.230.415
Reusel-de Mierden	3.889	622	300	150	€ 750.733
Someren	5.728	917	436	218	€ 1.088.845
Son en Breugel	4.975	796	507	253	€ 1.267.422
Valkenswaard	9.243	1.479	965	482	€ 2.412.337
Veldhoven	12.925	2.068	1.331	666	€ 3.327.500
Waalre	5.151	824	493	247	€ 1.232.746
Totaal	210.467	33.675	19.910	9.956	€ 49.774.511

4. Projectorganisatie

Algemene Projectgroep

Voor de aansturing van het project wordt een Ambtelijke Werkgroep geformeerd, die wordt begeleid door een Stuurgroep. Deze Stuurgroep wordt samengesteld uit de portefeuillehouders wonen van de betreffende gemeenten.

Taakomschrijving van de Ambtelijke Werkgroep:

- 1) Voorbereidingsfase
 - Ambtelijke voorbereiding van het Project
 - Aansturing van het Project
 - Onderzoek naar Kredietverstrekking
 - Voorbereiden stukken tbv Informeren van de Gemeente Raden
 - Besluitvorming Krediet verstrekking
 - Strategische communicatie
 - Peilen Eerste belangstelling burger
- 2) Contractfase
 - Afstemming met Legal
 - Voorbereiding van de aanbesteding
 - Selectiefase
 - Gunnings fase
 - Nota van Inlichting
 - Gunning
- 3) Uitvoeringsfase
 - Definitief bepalen van tarieven en risicopercentages
 - Opstellen contract door Advocaat
 - Ondersteuning van gemeentelijke communicatie
 - Inrichten van Helpdesk
 - Begeleiden van uitvoering
 - Analyse van de energieproductie

Per deelnemende gemeente wordt een contactpersoon aangewezen (coördinator duurzaamheid) die zorgt voor de contacten met de ambtelijke werkgroep en die binnen de eigen gemeente zorgt voor de uitrol van dit project. Hierbij wordt op de gebruikelijke wijze ondersteuning van bijvoorbeeld financiën, juridische zaken en communicatie gezocht.

5. Inkoop

De aanbestedingsprocedure dient te voldoen aan de voorschriften van de Europese Richtlijn betreffende coördinatie van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor werken, leveringen en diensten. Voor Nederland is deze richtlijn nader uitgewerkt in de aanbestedingswet. De Regio Zuidoost Brabant heeft ten aanzien van aanbesteding een consistent beleid dat geheel in overeenstemming is met deze vigerende regelgeving. Het doel van de aanbesteding van dit project is vierledig:

1. Doelmatig inkopen en aanbesteden: systematisch en tegen zo gunstig mogelijke voorwaarden (besparing en efficiëntie). Kortom: het verkrijgen van het beste product tegen een zo laag mogelijke prijs.
2. Proportioneel: de transactiekosten van de aanbesteding moeten in redelijke verhouding staan tot de kosten van het aan te besteden werk, levering of dienst.
3. Integer inkoop- en aanbestedingsbeleid: objectief, transparant (het inzichtelijk maken van de aanbestedingsprocedure voor gegadigden door het stellen van heldere en duidelijke criteria voor selectie en gunning) en non-discriminerend.
4. Naleving van wet- en regelgeving op gebied van inkoop- en aanbestedingsbeleid met het oog op het beheersen van risico's van claims en procedures en het bieden van een kader voor controle en handhaving.

De aanbesteding wordt met BIZOB (Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost-Brabant) voorbereid en uitgevoerd.

6. Planning

In onderstaande tabel is de planning aangegeven.

Planning aanbesteding Levering en Installatie PV panelen Selectiefase		
Fase	Periode	
	van	tot en met
Ambtelijke voorbereiding van het Project	1 dec 2016	1 feb 2017
Inrichting van het Projectteam	1 dec 2016	1 feb 2017
Onderzoek naar Kredietverstrekking	1 feb 2017	1 mrt 2017
Besluitvorming van de Gemeente Raden	1 mrt 2017	1 juni 2017
Registratie van geïnteresseerde burgers Communicatie	1 jun 2017	1 juli 2017
Vorbereiding van de aanbesteding	1 mrt 2017	1 juni 2017
Besluitvorming inkoopstrategie in het College	Sept 2017	
Selectiefase van aanbesteding	Sept 2017	Okt 2017
Gunningsfase van de aanbesteding	Sept 2017	Dec 2017
Opstellen contract tussen Deelnemer en Gemeente door Legal (Tarievenblad wordt later toegevoegd)		
Contract met Service Provider afstemmen met Legal		
Nota van Inlichtingen	Okt 2017	
Gunning		
Definitieve Gunning	Dec 2017	
Definitief bepalen van tarieven Opstellen van bijlage van het contract	Dec 2017	Jan 2018
Informatie avonden	Jan2018	Febr 2018
Start van uitvoering (eerste Paneellegging)	Febr 2018	Mrt 2018
Evaluatie en analyse van de energieproductie	Medio 2018	

7. Communicatie

Algemene communicatie over het Zonnepanelenproject

1. Na besluitvorming door het College zal bekendheid worden gegeven aan het project door publicaties in de lokale weekbladen.
2. Nadat het voorbereidingstraject (verkrijgen lening, aanbesteding e.d.) is afgerond, zullen de inwoners nader worden geïnformeerd en kunnen inwoners zich reeds aanmelden voor deelname aan het project. Hiervoor dient een meldpunt te worden ingericht.
3. Zodra de provider bekend is worden er duidelijke afspraken gemaakt over het informeren van de burger vanaf aanmelden tot plaatsing van de zonnepanelen. Hiervoor zullen informatieavonden plaatsvinden.

Informatie avonden

Binnen de gemeente worden één of meerdere informatieavonden georganiseerd. De informatie wordt laagdrempelig en praktijk-georiënteerd aan de inwoners aangeboden.

Hiervoor wordt het volgende conceptprogramma aangehouden

- Ontvangst met Koffie.
- Welkomstwoord door de verantwoordelijke Wethouder
- Technische uitvoeringsmogelijkheden
- Verdienmodel
- Beantwoording van vragen
- Afsluiting

Infomeren van Stakeholders

Onderstaande tabel geeft een overzicht van stakeholders die betrokken zijn bij dit Project en de wijze waarop ze geïnformeerd zullen worden.

Raad

- Kwartaal rapportage
- Raadsinformatieavond

College

- Maandrapportage

Inwoners Regio Zuidoost Brabant

- Burgerinformatie avonden
- Regionale pers

Projectteam

- Maandelijkse Projectteambespreking

Woningbouwcoöperaties

- Informeren door Bestuurscommissie Duurzaam wonen Regio Zuidoost Brabant

Vereniging van Eigenaren

- Infomeren door Projectteam

MKB

- Informeren via Bestuur Regio Zuidoost Brabant

Milieu organisatie

- Informeren via Projectteam

Krediet verstrekker

- Informeren via Projectteam

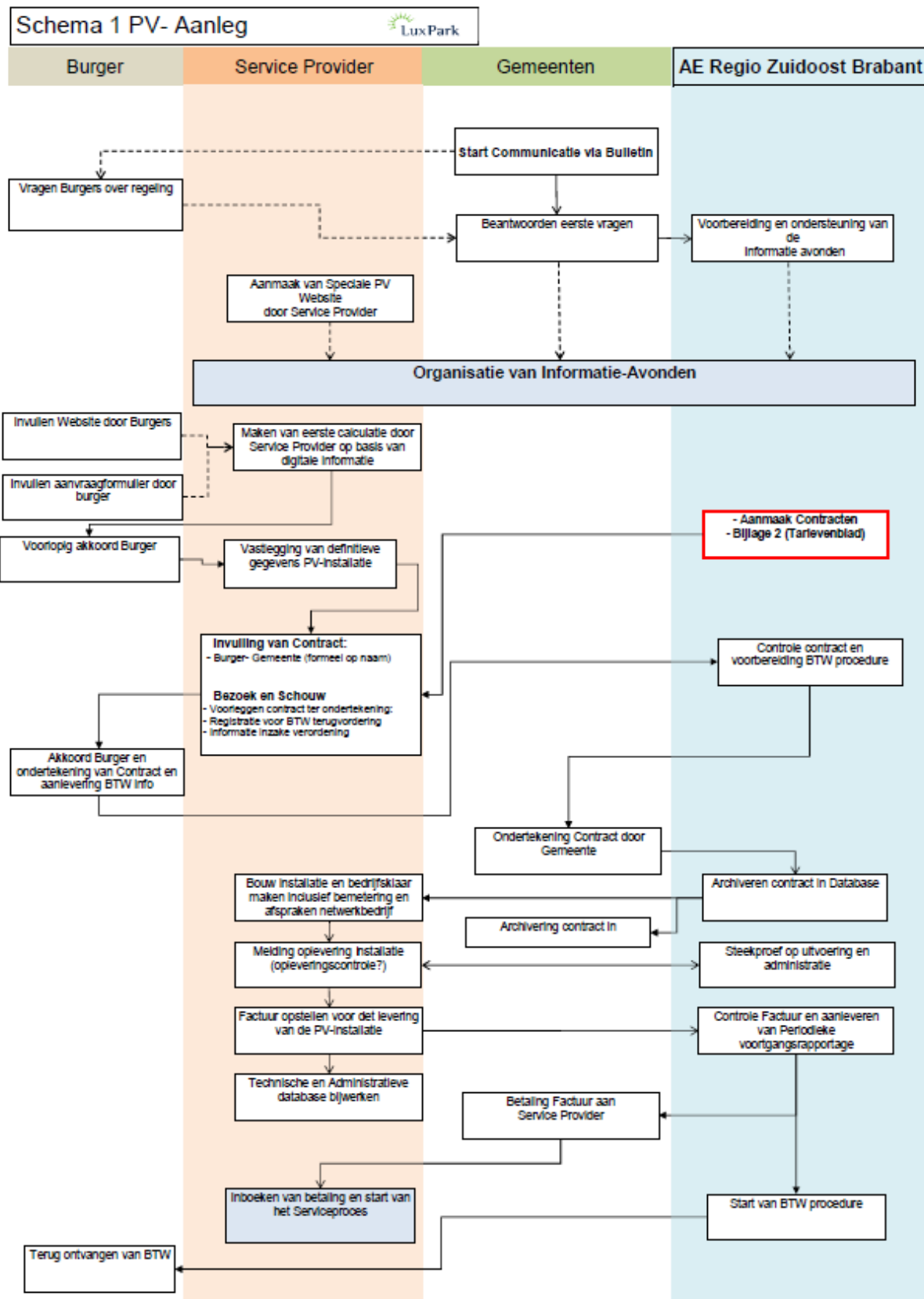
Provincie Brabant

- Informeren via Bestuurscommissie Duurzaam wonen Regio Zuidoost Brabant

Netbeheerder Enexis

- Contacten lopen via Projectteam

8. Processchema's

Schema 2 PV- Service

